

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หอผู้ป่วยเป็นหน่วยงานที่ให้บริการการรักษาพยาบาลโดยตรงแก่ผู้ป่วย การที่หน่วยงานนี้จะสามารถให้บริการพยาบาลที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ป่วยและญาติ และสามารถทำให้องค์การพยาบาลบรรลุจุดมุ่งหมายได้นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย (Beaman, 1986) หัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการบริหารจัดการเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาล (AONE, 1992) รับผิดชอบในการควบคุม อำนวยการ และดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพ (Kron, 1981) และรวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อที่จะดำรงรักษาสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ (Duffield, 1992) บทบาทของหัวหน้าหอผู้ป่วย จึงประกอบด้วยบทบาทต่าง ๆ กันในหลายบทบาท คือ เป็นผู้อำนวยการดูแลผู้ป่วย โดยเป็นผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรพยาบาล บำรุงขวัญ และสร้างความพึงพอใจในงานของผู้ปฏิบัติ ในขณะที่เดียวกันก็ลงมือเป็นผู้ปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้ป่วยด้วย นอกจากนั้นยังเป็นผู้ให้การนิเทศ เพื่อให้พยาบาลสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องและมีคุณภาพ เป็นที่ปรึกษา เป็นครู และเป็นผู้ประเมินผล ทั้งนี้เพื่อที่จะปรับปรุงคุณภาพของการพยาบาลและการบริหารให้ดีขึ้น (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2525) จากบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยดังกล่าว ทำให้หัวหน้าหอผู้ป่วยต้องรู้จักผู้ร่วมงาน ซึ่งหมายถึงพยาบาลประจำการที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเป็นอย่างดี (Clark and Shea, 1979) จะต้องนิเทศการพยาบาลและงานในหน่วยงานเพื่อควบคุมคุณภาพให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (Arndt and Huckabay, 1975) ซึ่งทั้งนี้ต้องอาศัยกิจกรรมการเยี่ยมตรวจทางการพยาบาล เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยและครอบครัว บุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือ (Cohen and others, 1980) ตรวจสอบสภาพการใช้งานของทรัพยากรภายในหอผู้ป่วย (AONE, 1992) เพื่อนำมาวางแผนในการให้บริการ จัดเตรียมเครื่องมือเครื่องมือ และสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน กระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรได้มีการพัฒนาในงานที่ปฏิบัติ (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 2525; Alexander, 1972) เพื่อให้จะมีบริการพยาบาลที่มีคุณภาพตอบสนองต่อเป้าหมายของการให้บริการ

จากการศึกษาที่ผ่านมา ถึงแม้จะพบว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยมีการรับรู้ในบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองเป็นอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ผู้ร่วมงานหรือบุคลากรพยาบาลยังมีการรับรู้บทบาทและการปฏิบัติงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยน้อยกว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยเอง ฤทธิยา ปรีชาสุข (2531) ได้ทำการศึกษาบทบาทและปัญหาของหัวหน้าหอผู้ป่วยด้านการตัดสินใจ การปฏิสัมพันธ์ และการสื่อสารข้อมูลพบว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยมีการรับรู้บทบาทของตนเองสูงสุด แต่พยาบาลประจำการมีการรับรู้บทบาทของหัวหน้าหอผู้ป่วยต่ำสุด เช่นเดียวกับที่ สมจิตร ชัยรัตน์ (2530) พบว่าพยาบาลประจำการประเมินประสิทธิภาพการนิเทศของหัวหน้าตึกต่ำกว่าที่หัวหน้าตึกประเมินตนเอง ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจจากข้อค้นพบจากการศึกษานี้ก็คือ หัวหน้าหอผู้ป่วยยังไม่ได้ใช้กลวิธีในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติงานในหน้าที่บรรลุเป้าหมาย กลวิธีนั้นก็คือการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล นอกจากนั้นแล้วยังพบว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยบางส่วนยังไม่สามารถบริหารงานในหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สุวิณี วิวัฒน์วานิช (2534) พบว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มีกิจกรรมด้านการวางแผน จัดระบบงาน และควบคุมงานของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น แต่มีกิจกรรมด้านการอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับ มธุรี รวณิษฐา (2533) ที่พบว่าผู้บริหารการพยาบาลมีการวางแผนบริหารอยู่ในระดับบางครั้งเท่านั้น จึงทำให้มองเห็นได้ชัดเจนว่า การเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลน่าจะเป็นกิจกรรมที่หัวหน้าหอผู้ป่วยจะต้องนำมาใช้ในการบริหารงาน และมีการปฏิบัติอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้การบริหารงานในหอผู้ป่วยมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

พวงรัตน์ บุญานุรักษ์ (2525) ได้กล่าวถึงการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลไว้ว่ามีวัตถุประสงค์ เพื่อประกันคุณภาพและปริมาณการพยาบาลที่ดีและเพียงพอ เป็นการคงไว้ซึ่งการติดต่อสัมพันธ์กับบุคลากรทุกคนที่ทำหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วย เป็นโอกาสในการสังเกตความสามารถในการทำงาน มุ่งค้นหาจุดเด่น จุดอ่อนของบุคลากร กระตุ้นส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรในขณะที่ปฏิบัติงาน ประกอบกับสืบเสาะความต้องการ ในการพัฒนาบุคลากรต่อไป การเยี่ยมชมตรวจเป็นการแสวงหาข้อมูลจากผู้ป่วยและครอบครัว เพื่อค้นหาความต้องการและความคาดหวัง ในบริการพยาบาลของผู้รับบริการ เป็นการประเมินความต้องการการพยาบาลผู้ป่วย (Kron, 1981; Sullivan and Decker, 1985) ช่วยให้มีการจัดบริการที่พึงพอใจแก่บุคคลทั่วไป เพื่อประกันการดูแลที่ให้กับผู้ป่วย และเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กับองค์การพยาบาลอีกด้วย ดังจะเห็นได้ว่าในโครงการประกันคุณภาพการพยาบาลในประเทศไทย การเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญของผู้บริหารการพยาบาลทุกระดับ ที่ต้องปฏิบัติโดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนมีการปฏิบัติร่วมกับบุคลากรที่รับผิดชอบ และมีการบันทึก (ไชแสง ชวศิริ, 2532) การเยี่ยมชมตรวจยังเป็น

กิจกรรมที่จะรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล ทำให้การรักษาพยาบาลมีความต่อเนื่อง (Alexander, 1972; Barrette, 1968) รักษาไว้ซึ่งการตรวจสอบ และวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 2525; Cohen and others, 1980)

เนื่องจากการทำงานภายในองค์กรพยาบาลประกอบด้วยบุคลากรหลายระดับและหลายสาขาอาชีพ ในการดำเนินงานใด ๆ ของหัวหน้าหอผู้ป่วยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น หัวหน้าหอผู้ป่วยจำเป็นต้องมีความสามารถในการปฏิบัติด้วยตนเอง และสามารถนำกระบวนการจัดการมาใช้ ดังคำกล่าวของ Stevens (1976) ที่กล่าวว่า หัวหน้าหอผู้ป่วยจะต้องมีความรู้ ความสามารถทางการพยาบาล เพื่อสามารถสอนให้บุคลากรเกิดความเชื่อถือในการเป็นผู้นำและจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารงานเพื่อที่จะอำนวยความสะดวกปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการจัดการทางการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วยจึงควรมีการวางแผน ดำเนินงาน และประเมินผลอย่างเป็นขั้นตอน การที่หัวหน้าหอผู้ป่วยมีการวางแผน มีความรับผิดชอบ และมีความสามารถในการจัดการ จะก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน (Clark and Shea, 1979)

การจัดการเป็นกระบวนการในการปฏิบัติงาน ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรหลายฝ่าย (French and Seward, 1975) ซึ่งการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลก็มีขั้นตอนในการปฏิบัติเช่นเดียวกัน คือ การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล การวางแผนจะช่วยให้การดำเนินงานสามารถกระทำไปในทิศทางที่ถูกต้อง มีขั้นตอน และครอบคลุม (สุลักษณ์ มีชูทรัพย์, 2530) การดำเนินงานจะทำให้งานบรรลุเป้าหมาย และการประเมินผลจะทำให้สามารถติดตาม ตรวจสอบข้อดี-ข้อเสีย และสิ่ง ที่ควรมีการแก้ไข ทั้งในขั้นตอนของการวางแผนและการดำเนินงานให้ดีขึ้น หัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจที่ครอบคลุม และใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมาย ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อผู้เยี่ยมชม ผู้ได้รับการเยี่ยมชมและประโยชน์ต่อการบริหารการพยาบาล กล่าวคือสำหรับผู้เยี่ยมชมนั้นจะสามารถค้นหาปัญหา และความต้องการของบุคลากรได้ด้วยตนเอง มีโอกาสติดตามความก้าวหน้าทั้งด้านการดูแลรักษา และบริการพยาบาล เพิ่มพูนความก้าวหน้าของหน่วยงาน โดยการที่หัวหน้าหอผู้ป่วยพัฒนาบุคลากร ตามความต้องการของแต่ละบุคคล (Anangst, 1971, cited in Cisar, 1988) สำหรับผู้ได้รับการเยี่ยมชมนั้น จะได้รับการกระตุ้นให้มีการวัดคุณค่าของ

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

โรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานครเป็นโรงพยาบาลที่กระจายอยู่ในสังกัดต่าง ๆ ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมีขอบข่ายของการให้บริการสุขภาพที่ครอบคลุมทั้ง 4 มิติ ในด้านการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสุขภาพ ในด้านการรักษาพยาบาลนั้นมีบริการครบถ้วนทุกสาขา มีขีดความสามารถในการรักษาพยาบาลถึงขั้นเฉพาะทาง และมุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง ซึ่งประชาชนผู้รับบริการในโรงพยาบาลของรัฐมีความแตกต่างกันมากทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการศึกษา ทำให้ลักษณะงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความยุ่งยากซับซ้อน จำเป็นที่หัวหน้าหอผู้ป่วยจะต้องมีการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล และนำกระบวนการจัดการมาใช้อย่างจริงจัง เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายของหน่วยงาน ประกอบกับยังไม่มีรายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย และการนำกระบวนการจัดการมาใช้ในการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล ที่จะ เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการนำมาพัฒนาการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย

ด้วยความคำนึงถึงความสำคัญของการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า พยาบาลระดับหัวหน้าหอผู้ป่วย มีการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล และใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล เป็นอย่างไร หัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์การปฏิบัติงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน และการได้รับการอบรมทางการบริหาร จะใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย จะช่วยให้ผู้บริหารทางการพยาบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล และนำผลของการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงหรือสร้างรูปแบบการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล ปรับปรุงการใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจให้มีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพการพยาบาล และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลของหัวหน้า

หอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล

3. เพื่อเปรียบเทียบการใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางโรงพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน และการได้รับการอบรมทางการบริหารแตกต่างกัน

ปัญหาการวิจัย

1. กิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจทางโรงพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไรและมีการปฏิบัติอยู่ในระดับใด

2. การใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางโรงพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไรและอยู่ในระดับใด

3. การใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางโรงพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน และการได้รับการอบรมทางการบริหารต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่

แนว เหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย

ประสบการณ์ในการทำงานมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน Lachman (1984) กล่าวว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติงานของพยาบาล การมีประสบการณ์มาก มีโอกาสที่จะเผชิญปัญหาต่าง ๆ มาก บ่อมมีความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติและรับผิดชอบได้ดี และสามารถจะคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ดีกว่า (Nigro and Nigro, 1984) ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้จะทำให้บุคคลมีความคิด มองปัญหาได้ชัดเจนและถูกต้องตามความเป็นจริง (ทัศนยา บุญทอง, 2519) จากการวิจัยของ มธุรี วรวิเศษชา (2533) พบว่า ผู้บริหารการพยาบาลที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่ามีการปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนด้านวัสดุอุปกรณ์สูงกว่าผู้บริหารการพยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญ

ลักษณะการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยนั้น ขึ้นอยู่กับประเภทและลักษณะของผู้ป่วย ที่รับไว้รักษาพยาบาลในแผนก ผู้ป่วยที่รับไว้ในแผนกต่าง ๆ จะมีความแตกต่างกันในเรื่อง โรค อาการ

อายุ ความต้องการได้รับการรักษาพยาบาล Overton and others (1977) พบว่า ลักษณะของผู้ป่วยในแต่ละหอผู้ป่วยมีความสัมพันธ์โดยตรงกับระดับความเข้าใจของผู้ป่วยเกี่ยวกับโรค และอาการของตนเอง การเปลี่ยนแปลงอาการของผู้ป่วยและความแตกต่างของปัญหาสุขภาพ จากความแตกต่างเหล่านี้ ทำให้มีความแตกต่างกันในการปฏิบัติงาน ดังการวิจัยของ Kovner (1966 quoted in Munson and Clinton, 1979) ที่พบว่าในหอผู้ป่วยที่มีอาการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ซึ่งสามารถทำนายผลการรักษาพยาบาลได้ดีนั้น จะมีการพยาบาลที่ไม่ซับซ้อน ใช้การตัดสินใจเพียงเล็กน้อย มีการปฏิบัติงานโดยบุคลากรที่ไม่ใช่พยาบาลวิชาชีพเป็นส่วนใหญ่ ส่วนในหอผู้ป่วยที่มีอาการเปลี่ยนแปลงมากต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทำนายผลการรักษาพยาบาลได้ยากจะมีการให้การพยาบาลที่ซับซ้อนต้องใช้การตัดสินใจในระดับสูง มีพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการพยาบาลเป็นส่วนใหญ่ และมีการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรอื่น ๆ โดยใช้ระบบประชาธิปไตย ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเยี่ยมชมทางการแพทย์ สุระพรหม พนมฤทธิ (2534) พบว่า การปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมของพยาบาลวิชาชีพ ระหว่างหอผู้ป่วยที่ต่างกัน มีคุณภาพของการเยี่ยมชมแตกต่างกัน แต่ในเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมทางการแพทย์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย ยังไม่มีข้อมูลที่จะสนับสนุนเพียงพอในการแสดงให้เห็นว่าแผนกการปฏิบัติงานต่างกัน การใช้กระบวนการจัดการจะมีความแตกต่างกันจริง

ส่วนด้านการอบรมทางการบริหารนั้น เนื่องจากก่อนที่หัวหน้าหอผู้ป่วย จะเข้าสู่ตำแหน่งทางการบริหารการพยาบาล จะต้องมีการเตรียมตัวทั้งในด้านวุฒิการศึกษา และความสามารถด้านการบริหารและการจัดการ ซึ่งเกิดจากการศึกษาเพิ่มพูนวุฒิระดับชั้น เพื่อช่วยให้หัวหน้าหอผู้ป่วยมีความสามารถทางด้านการบริหารจัดการ และเพิ่มความสามารถในการพยาบาลเฉพาะสาขาด้วย (เพชรรัตน์ บุญญานุรักษ์, 2530) ซึ่งสอดคล้องกับ Flippo (1984) ที่กล่าวถึงการอบรมว่าเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ ความชำนาญและเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จากการศึกษาของ สุหัตตรา วัชรเกตุ (2531) พบว่า การได้รับการอบรมด้านการจัดการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมด้านการวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยความสะดวก และการควบคุมงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย

จากแนว เหตุผลและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานดังนี้

1. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานนานกว่า ใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์บาลมากกว่า หัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานสั้นกว่า
2. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในแผนกที่ต่างกัน ใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์บาลแตกต่างกัน
3. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ได้รับการอบรมทางการบริหาร ใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์บาลมากกว่า หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการอบรมทางการบริหาร

ขอบ เขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในแผนกสูติ-นรีเวชกรรม ศัลยกรรม อายุรกรรม และกุมารเวชกรรม ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย และทบวงมหาวิทยาลัย
2. ตัวแปรที่จะศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน และการได้รับการอบรมทางการบริหาร
 - 2.2 ตัวแปรตาม คือ การใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์บาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยในด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล

ข้อดกลง เบื้องต้น

พฤติกรรมการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์บาลเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์บาล (Nursing rounds) หมายถึง กิจกรรมในลักษณะของการเยี่ยมชม เยี่ยม คูล ตรวจ สอบ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วย บุคลากร อุปกรณ์ เครื่องใช้ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมในการรักษาพยาบาล สิ่งอำนวยความสะดวกและบรรยากาศในหอผู้ป่วย

ซึ่งเป็นกิจกรรมที่กระทำอย่างมีเป้าหมายในขณะที่ปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้าหอผู้ป่วย เพื่อที่จะดำรงไว้ซึ่งคุณภาพทางการพยาบาล

กิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล หมายถึง พฤติกรรมการฟัง การอ่าน การเขียน การพูดคุย การซักถาม การสังเกต และการตรวจสอบของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่แสดงออกในขณะที่มีการเยี่ยมเยียน ดูแล ตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วย บุคลากร อุปกรณ์เครื่องใช้ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมในการรักษาพยาบาล สิ่งอำนวยความสะดวกและบรรยากาศในหอผู้ป่วย แบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

ประเภทที่ 1 การเยี่ยมชมผู้ป่วย (Patient rounds) หมายถึง กิจกรรมของหัวหน้าหอผู้ป่วยขณะที่มีการเยี่ยมเยียน ดูแล ตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยที่แสดงออกโดยการฟัง การพูดคุย การซักถาม การสังเกต และการตรวจสอบ ซึ่งกระทำต่อตัวผู้ป่วย ญาติ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย และแสดงออกโดยการอ่าน การเขียน และการตรวจสอบแผนการรักษาพยาบาล

ประเภทที่ 2 การเยี่ยมชมบุคลากร (Personnel rounds) หมายถึง กิจกรรมของหัวหน้าหอผู้ป่วยในขณะที่มีการเยี่ยมเยียน ดูแล ตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรที่แสดงออกโดยการฟัง การพูดคุย การซักถาม การสังเกต และการตรวจสอบ ซึ่งกระทำต่อบุคลากรระดับต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานภายในหอผู้ป่วย ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ พยาบาลเทคนิค ผู้ช่วยพยาบาล นักศึกษาพยาบาล ตลอดจนพนักงาน

ประเภทที่ 3 การเยี่ยมชมโรงพยาบาล (Hospital rounds) หมายถึง กิจกรรมของหัวหน้าหอผู้ป่วยในขณะที่มีการเยี่ยมเยียน ดูแล ตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องใช้ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในการรักษาพยาบาล ที่แสดงออกโดยการสังเกต และตรวจสอบ ซึ่งกระทำต่ออุปกรณ์เครื่องใช้ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และแสดงออกโดยการฟัง การพูดคุย การซักถาม การสังเกต และการตรวจสอบ บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบอุปกรณ์เครื่องใช้ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม

ประเภทที่ 4 การเยี่ยมชมตรวจสอบสาธารณะ (Public rounds) หมายถึง กิจกรรมของหัวหน้าหอผู้ป่วยในขณะที่มีการเยี่ยมชม เยี่ยม ดูแล ตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก และบรรยากาศภายในหอผู้ป่วย ที่แสดงออกโดยการฟัง การพูดคุย การซักถาม การสังเกต และการตรวจสอบ ซึ่งกระทำต่อญาติผู้ป่วย บุคลากรที่รับผิดชอบ และแสดงออกโดยการสังเกต และตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และสภาพบรรยากาศภายในหอผู้ป่วย

กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล หมายถึง กิจกรรมในด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ดำเนินอย่างเป็นขั้นตอนในการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล

การวางแผน หมายถึง การกำหนดแนวทางปฏิบัติในอนาคตเกี่ยวกับการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ คือ การศึกษาปัญหาและความต้องการ การกำหนดจุดประสงค์ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการวางแผน และการกำหนดแนวทางประเมินผล เพื่อให้มีการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล ทั้งนี้อาจเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร หรือไม่เขียนไว้ก็ได้ หากแต่คิดไว้ล่วงหน้าก่อนการดำเนินการเยี่ยมชมตรวจ

การดำเนินงาน หมายถึง การนำแผนการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลที่กำหนดไว้ในแผนไปปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เกี่ยวข้องกับการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ การนิเทศการเยี่ยมชมตรวจ การประสานงาน และการบันทึก

การประเมินผล หมายถึง การนำแนวทางการประเมินผลที่กำหนดไว้มาปฏิบัติภายหลังจากการดำเนินการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล โดยการติดตามรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ผลการเยี่ยมชมตรวจ และการปรับปรุงแก้ไขหาแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม ภายหลังจากการดำเนินการเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล

หัวหน้าหอผู้ป่วย หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ทำหน้าที่บริหารงานในหอผู้ป่วย ที่มีการปฏิบัติงานในตำแหน่งไม่น้อยกว่า 1 ปี ในแผนกสูติ-นรีเวชกรรม ศัลยกรรม อายุรกรรม และกุมารเวชกรรมในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร

แผนกที่ปฏิบัติงาน หมายถึง ประเภทของแผนกจำแนกตามนโยบายและเป้าหมายของการให้บริการของโรงพยาบาล ทั้งหมด 4 แผนกคือ แผนกสูติ-นรีเวชกรรม แผนกศัลยกรรม แผนกอายุรกรรม และแผนกกุมารเวชกรรม

ประสบการณ์การปฏิบัติงาน หมายถึง จำนวนระยะเวลาที่หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย โดยแบ่งเป็นหัวหน้าหอที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 5ปี ขึ้นไป-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

การได้รับการอบรมทางการบริหาร หมายถึง การที่หัวหน้าหอผู้ป่วยได้ผ่านการอบรมในหลักสูตรระยะสั้น ในด้านการบริหารการพยาบาลเป็นเวลาอย่างต่ำ 1 สัปดาห์

โรงพยาบาลของรัฐ หมายถึง โรงพยาบาลทั่วไปที่ให้บริการสุขภาพด้านต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย และทบวงมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จะเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาตนเองของหัวหน้าหอผู้ป่วยในการปฏิบัติกรเยี่ยมตรวจ และการนำกระบวนการจัดการมาใช้ในการเยี่ยมตรวจทางการพยาบาล เพื่อให้การปฏิบัติงาน และการบริหารงานภายในหอผู้ป่วยมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารการพยาบาล ได้มีการกระตุ้น ส่งเสริม หรือฝึกอบรมหัวหน้าหอผู้ป่วย เพื่อให้เป็นผู้บริหารที่มีความสามารถในการเยี่ยมตรวจทางการพยาบาล เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรมีประสิทธิภาพ คงไว้ซึ่งคุณภาพการพยาบาล